

Turvapalvelun myöntämisen perusteet ikääntyneiden palveluissa

Hyvinvointia
yhdessä.

Sisällysluettelo

1	Turvapalvelu	3
1.1	Laitteisto ja toiminta	3
2	Turvapalvelun hakeminen	4
3	Turvapalvelun myöntämisen perusteet	4
3.1	Turvapalvelu	5
3.2	Paikantava turvaranneke (turvakello)	5
3.3	Muut lisälaitteet	5
4	Turvapalvelun asiakkuuden päättymisen	6
5	Asiakasmaksut	6

1 Turvapalvelu

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue järjestää turvapalvelua sosiaalihuoltolain 14 §:n säännöksen nojalla muuna kotona asumista tukevana palveluna. Turvapalvelu on harkinnanvarainen palvelu. Palvelusta peritään Keski-Uudenmaan aluehallituksen vahvistama voimassa oleva asiakasmaksu (asiakasmaksulaki 10 h §).

Palvelu on tarkoitettu veteraaneille ja pääsääntöisesti yksinasuville säännöllisen kotihoidon ja vammaispalvelun asiakkaille kotona asumisen tueksi. Turvapalvelu voidaan myöntää myös omaishoidon asiakkaille.

Turvapalvelulla tarkoitetaan palvelua, johon kuuluvat asiakkaan käytössä oleva tarkoitukseen soveltuva turvalaitteisto, hälytysten ympärivuorokautinen vastaanotto, avun tarpeen arviointi sekä varmistaminen, että asiakas saa tarvitsemansa avun vuorokauden ajasta riippumatta. Turvapalvelulla vastataan asiakkaan äkilliseen ennalta arvaamattomaan avuntarpeeseen ympäri vuorokauden. Turvapalvelulla on tarkoitus vahvistaa asiakkaan turvallisuutta ja itsenäistä kotona selviytymistä.

1.1 Laitteisto ja toiminta

Palveluun kuuluvat turvapuhelinlaite ja hälytysranneke ja/tai paikantava turvaranneke ja/tai ovihälytin asiakkaan tarpeen mukaan. Hälytysten vastaanottokeskuksessa vastaanotetaan rannekkeesta tehdyt hälytykset ja arvion mukaan asiakkaan kotiin tehdään auttamiskäynti. Turva-auttajapalvelu edellyttää avaimen luovuttamisen turvapalvelulle/avainboxin/sähköisen ovenavauksen.

Turvapalvelu sisältää laitteen asennuksen, laitevuokran, huollon, ympärivuorokautisen hälytyspäivystyksen sekä tarvittavat turva-auttajakäynnit. Laitteita ovat turvapuhelin ja turvaranneke.

Lisälaitteet

Lisälaitteet myönnetään palvelutarpeen perusteella.

Ovihälytin

Ovihälytin on turvapuhelimeen liittyvä lisälaitte, joka vaatii toimiakseen turvapuhelimen. Ovihälytin hälyttää, jos asiakkaan ovi avataan asiakaskohtaisesti määriteltynä aikana.

Paikantava turvaranneke (turvakello)

Paikantava turvaranneke mahdollistaa asiakkaan reaaliaikaisen paikantamisen tarvittaessa, ja nopeuttaa asiakkaan löytymistä. Myös asiakas itse voi ottaa yhteyttä paikannuslaitteen avulla, jos huomaa eksyneensä. Asiakkaan ja omaisten / läheisten kanssa yhdessä määritellään paikannuslaitteelle turva-alueen ja kellonajat, minkä sisällä paikannusranneke ei lähetä hätäilmoitusta.

Lukittava dementiaranneke

Lukittava dementiaranneke on erityinen turvaranneke, joka on suunniteltu muistisairaille henkilöille. Sen tarkoituksena on estää rannekkeen irrottaminen, mikä lisää turvallisuutta.

2 Turvapalvelun hakeminen

Turvapalvelu haetaan hyvinvointialueelta. Hakemus voidaan tehdä kirjallisesti tai suullisesti. Päätös palvelusta perustuu asiakkaan palvelutarpeen arviointiin ja palvelun myöntämisen perusteisiin. Turvapalvelusta tehdään kirjallinen palvelu- ja maksupäätös.

3 Turvapalvelun myöntämisen perusteet

Turvapalvelu voidaan myöntää määräaikaisesti tai toistaiseksi voimassa olevana. Palvelun tarvetta arvioitaessa tehdään palvelutarpeen arvio sosiaalihuoltolain 36–37 §:n mukaisesti. Palvelutarpeen arvioinnissa arvioidaan asiakkaan tuen tarpeet ja palvelut, joilla tuen tarpeisiin pystytään vastaamaan parhaiten.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen käytössä on asiakkaiden palvelutarpeen ja toimintakyvyn arviointiin RAI-arviointivälineistö (Resident Instrument Assessment). Lain ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalousta mukaan hyvinvointialueilla on velvollisuus (1.4.2023 lähtien) käyttää RAI-arviointivälineistöä asiakkaiden palvelutarpeen arvioinnissa ja palvelujen tarpeenmukaisessa kohdentamisessa.

Turvapalvelu voidaan myöntää, kun asiakkaan toimintakyky mahdollistaa turvalaitteiden käytön ja asiakkaan

- toiminta- ja/tai liikkumiskyky tai terveydentila on merkittävästi alentunut;
- kaatumisriski on lisääntynyt;
- turvattomuuden tunne aiheuttaa merkittävän riskin toimintakyvyn alenemiseen;
- on eksymisen vaara;
- asuu yksin.

Asiakkaan palveluntarve ja palvelun saamisen sekä tarkoituksenmukaisuuden edellytykset tarkistetaan asiakkaan tilanteen oleellisesti muuttuessa tai vähintään kerran vuodessa.

Rintamatunnuksen omaavien veteraanien ja sotainvalidien palvelujen myöntämistä ohjaavat:

- Rintamaveteraanien kuntoutuksesta annettu laki (1988/ 1184)
- Sotilasvammalaki (1948/404)
- Valtiokonttorin vuosittain julkaisemat ohjekirjeet

3.1 Turvapalvelun myöntämisen RAI-indikaattorit

Turvapalvelun palvelutarpeen arvioinnissa ja seurannassa sekä palveluiden myöntämisessä hyödynnettäviä mittareita interRAI-HC (Home Care)

1. yksin asuva (AB7a. Asumisjärjestelyt)
2. CPS alle 4 (Kognitiomittari on pienempi kuin 4- Kognition keskivaikea- vaikea heikkeneminen)
3. osaa käyttää puhelinta (G1eS. Suoriutuminen)
4. kaatumisriski (FALLS-kaatumisriski)
5. Terveystilan vakaus (CHESS- on suurempi kuin 0)

Turvapalvelu ei korvaa asiakkaan säännöllistä avun tarvetta. Asiakkaan säännöllinen avun tarve myönnetään kotihoitona.

3.2 Paikantavan turvarannekkeen (turvakello) myöntämisen RAI-indikaattorit

Paikantavan rannekkeen (GPS kellon) tarve arvioidaan palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä. Ohjeelliset RAI-arvioinnin tulokset:

1. CPS yli 3 (Kognitiomittari on suurempi kuin 2, Kognition lievä heikkeneminen)
2. Vaeltelu- kuljeskelu ilman syytä (E3a.)

Voidaan myöntää silloin, kun asiakas sekä/ja/tai

1. Asiakas poistuu toistuvasti kotoaan, mutta ei välttämättä löydä takaisin.
2. Asiakkaan eksymisen riski on merkittävä ja hänellä on toimintakykyä liikkumiseen kodin ulkopuolella.
3. Eikä riskiin pystytä vastaamaan ovihälyttimellä.

3.3 Muut lisälaitteet

Ovihälytin voidaan myöntää, jos hoitava taho tunnistaa riskit, että asiakas poistuu kotoaan ja asiakkaan toimintakyky ei mahdollista itsenäistä ulkoilua tai asiakkaan poistuminen asunnosta herättää huolen.

Asiakaskohtaiseen harkintaan perustuen voidaan myöntää muu lisälaitte kuten lukittava dementiaranneke. Asiakkaan puolesta kilpailutetaan mahdolliset muut lisälaitteet, kuten hellavahti, savu- ja palovaroitin, kaatumishälytin ja vuodevahti.

4 Turvapalvelun asiakkuuden päättyminen

Palvelu voidaan päättää, jos asiakas ei kykene käyttämään turvapalvelua esimerkiksi toimintakyvyn tai kognition heikkenemisen vuoksi. Jos asiakkaan toimintakyky paranee tai hänen tilanteensa muuttuu niin, ettei turvapalvelua enää tarvita. Asiakkaalla on halutessaan aina mahdollisuus päättää palvelu.

5 Asiakasmaksut

Hyvinvointialueet voivat järjestää harkinnanvaraisesti turvapalvelun sosiaalihuoltolain 14 §:n säännöksen nojalla muuna kotona asumista tukevana palveluna.

Turvapalvelusta peritään Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen vahvistama asiakasmaksu (asiakasmaksulaki 10 h §). Asiakasmaksu ei kerrytä maksukattoa. Asiakasmaksut tarkistetaan tarvittaessa vuosittain.